Behandelen van slokdarmspataders

Wanneer een verhoogde druk ontstaat in de poortader (ader die van de darmen naar de lever loopt, ook wel de vena porta genoemd), spreken we van 'portale hyperensie'. Dit komt typisch voor bij mensen met levercirrose.

Omdat het bloed niet gemakkelijk tegen een hoge druk instroomt (de lever is minder soepel door de cirrose, dus het bloed kan er minder gemakkelijk doorheen), zoekt het bloed andere uitwegen. Zo ontstaan 'vluchtwegen'(collateralen). Deze vluchtwegen dienen niet om zo'n grote hoeveelheden bloed te transporteren waardoor ze gaan uitzetten. Doordat ze zo uitzetten kunnen zichtbaar worden in de buikwand, uitpuilen in de maag, en soms vormen zich collateralen in de slokdarm. Deze worden dan slokdarmspataders of slokdarmvarices genoemd. Deze spataders kunnen barsten, dan spreken we van een slokdarmspataderbloeding.

Diagnose

De diagnose van slokdarmspataderen wordt gesteld via een gastroscopie (zie infofiche bij onderzoeken: gastroscopie).

Behandeling

Behandeling om bloedingen van slokdarmspataders te voorkomen

Als is vastgesteld dat u slokdarmspataders heeft, zal er moeten worden bekeken hoe we bloedingen in de toekomst kunnen vermijden. Mogelijkheden zijn:

- medicatie
- ligaturen
- TIPS

1. Medicatie

Door inname van propanolol of carvedilol verlaagt de druk ter hoogte van de poortader. Doordat de druk daar daalt, daalt ook de drug in de slokdarmspataders waardoor ze niet kunnen barsten.

azdelta
Uw ziekenhuis.

Deze brochure is laatst aangepast op 17/08/2020 0520 6010-NL

2. Ligaturen

Ligaturen zijn rubberen bandjes (elastiekjes) die over de slokdarmspataders worden geplaatst. Ligaturen op slokdarmspataders worden altijd geplaatst tijdens een gastroscopie (zie infofiche gastroscopie).

Het plaatsen van ligaturen is dus nodig om een bloeding te voorkomen (preventief) of om op het ogenblik dat er een plotse bloeding ontstaat, deze bloeding te stoppen. Deze laatste situatie is een dringende situatie.

Door het plaatsen van de ligaturen drogen de spataders na enkele dagen op doordat ze afgebonden werden.

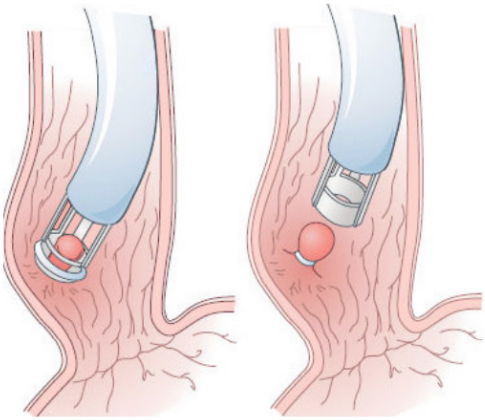

De voorbereiding voor een maagonderzoek met het plaatsen van ligaturen is dezelfde als de voorbereiding van een gewone gastroscopie (zie info gastroscopie in de map).

Na het plaatsen van ligaturen zijn er enkele zaken om in acht te nemen:
- *in functie van voeding:*

Voeding na het plaatsen van ligaturen

- Eerste uur: geen voeding , geen dranken
- Na 1 uur: enkel plat water
- Dag na de ingreep: beperk u tot vloeibare voeding zoals dranken zonder koolzuurgas, yoghurt, pudding, platte kaas, soep... In feite kunt u die dag alles eten zonder stukjes.
- 2e dag na de ingreep: zachte voeding, alle voorgaande voedingsmiddelen worden toegelaten alsook een boterham zonder korst met smeerbaar beleg. Als warme maaltijd kiest u best voor puree met zeer zacht gekookte groenten en zachte vis (aandachtig zijn voor graatjes!) of roerei.
- Vanaf dag 3: nadien wordt alles weer toegelaten maar let blijvend op met harde voedingsmiddelen zoals botjes en graten van vlees of vis, harde frieten, noten en zaden. Zorg dat u altijd goed kauwt.

- *in functie van medicatie*

• Het opnieuw opstarten van bloedverdunnende medicatie gebeurt in overleg met uw arts en wordt u na het onderzoek meegedeeld door de arts of een verpleegkundige.
• Na de ingreep moet u een protonpompinhibitor (PPI) innemen (Pantomed®, Pantoprazole®...). Dit is medicatie in pilvorm die zorgt voor een verminderde aanmaak van maagzuur. Deze moeten worden ingenomen omdat na het plaatsen van de rekker, de zweer zal invallen en zo een klein wondje nalaat op het slijmvlies van de slokdarm. Wanneer de maagzuuraanmaak geremd wordt, zal dit wondje sneller herstellen.

Na het plaatsen van de ligaturen krijgt u een controleafspraak bij uw maag-darm-leverarts. Soms is er een controlegastroscopie nodig enkele weken nadien. Aangezien dit verschilt van patiënt tot patiënt zal uw arts dit met u bespreken als dit van toepassing is bij u.

3. TIPS
zie infosheet TIPS

Behandeling bij bloedende slokdarmspataders

Een bloeding van een slokdarmspatader is een acute situatie en moet zo snel mogelijk behandeld worden. Dit kan via de volgende behandelingen:

- een bloedtransfusie en/of infuus om het bloedverlies (en vochtverlies) te compenseren.
- door het plaatsen van een buisje (een stent) in de luchtpijp. Dit is om te voorkomen dat bloed of maaginhoud in de luchtwegen terecht komt.
- behandeling met medicijnen via een infuus om de druk in de poortader (tussen het hart en de lever) te verlagen; stolsels in het bloed op te lossen; de productie van maagzuur af te remmen; ontstekingen te voorkomen (antibiotica).
- endoscopische behandeling van de bloeding.

Dat wil zeggen dat de arts met behulp van een flexibele slang via de mond de bloeding probeert te stoppen (via een gastroscopie). De arts kan medicijnen in de spatader spuiten die ervoor zorgen dat de ader vernauwt en de bloeding stopt. Een andere mogelijkheid is het afbinden van de bloedende spatader waardoor deze afsterft (plaatsen van ligaturen).